

Організація та результативність освітнього процесу

У 2017/2018 навчальному році зміст освітнього процесу визначався такими нормативними документами:

- Базовим компонентом дошкільної освіти (нова редакція), схваленого рішенням колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 04.05.2012 протокол № 5/2-2, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.05.2012 №615;
- Освітньою програмою для дітей від двох до семи років «Дитина» (науковий керівник

Освітня програма для дітей від двох до семи років «Дитина» відображає запити практиків, складена з урахуванням кращих, на сьогодні, теоретичних і методичних рекомендацій, пропонує орієнтири змістового наповнення освітньої роботи з дітьми, націлює педагогів і батьків на особистісний розвиток дітей за основними лініями розвитку та ставить окремий акцент на ігрівій діяльності – провідному виді діяльності для всього дошкільного дитинства, незамінному засобі розвитку дітей.

Робота з дітьми в дошкільному навчальному закладі у 2017/2018 навчальному році здійснювалась відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій які зазначені в листі Міністерства освіти і науки України від 16.06.2016р. № 1/9-315 «Щодо організації освітньої роботи в дошкільних навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році».

Навчально-виховний процес здійснювався на основі інтегрованого підходу, що передбачає впровадження розвивального навчання дітей з використанням прогресивного педагогічного досвіду щодо гармонійного розвитку особистості.

Для ефективної роботи за освітньою програмою для дітей від двох до семи років «Дитина» та здійснення освітнього процесу ДНЗ було розроблено:

1. Навчальний план.
2. Розклад занять на тиждень.
3. Режим роботи груп та організації життєдіяльності дітей.

Робочий навчальний план Катеринівського дошкільного навчального закладу на 2017/2018 навчальний рік складено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину в дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.05.2015 № 520/26965, листа Міністерства освіти і науки України від 16.06.2016р. № 1/9-315 «Щодо організації

освітньої роботи в дошкільних навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році», листа Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 26.07.2010 № 1.4/18-3082 «Про організовану і самостійну діяльність дітей у дошкільних навчальних закладах».

Розклад занять на тиждень складений на основі навчального плану з урахуванням вікових особливостей дітей, вимог програми та пріоритетних напрямів роботи ДНЗ.

Режим роботи груп та організації життєдіяльності дітей складений з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, погоджений начальником відділу державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства Управління Держпродспоживслужби в м. Лозової. В режимі роботи ураховані всі необхідні організаційні моменти, що передбачають чергування активної діяльності дітей та їх відпочинку.

Розпорядок дня містить різноманітні види дитячої діяльності, як організованої педагогами (групові, підгрупові, міні- заняття, ігри, експериментально-пошукову діяльність, індивідуальну роботу), так і самостійної (художньої, ігрової, трудової, спілкування).

Планування освітньої роботи з дітьми дошкільного віку відповідає принципам актуальності, науковості, перспективності, доцільності, системності, послідовності. Календарно-тематичне планування педагогів закладу відповідає зазначеним вище принципам та навчальній програмі.

В цьому навчальному році залишалася актуальною технологія блочно-тематичного планування освітнього процесу, суть якої полягає в тому, що інтегрований зміст освітньої роботи з дошкільниками (лексична тематика тижня, двох тижнів, місяця тощо) об'єднується в блочно-тематичні цикли (навчально-виховні блоки), проходження яких забезпечує дитині цілісне сприйняття теми протягом тижня (двох тижнів, місяця) через різні види щоденної діяльності (навчальної, ігрової, рухової, художньо-мовленнєвої, театралізованої, художньо-продуктивної (образотворчої), трудової, дослідницько-пошукової тощо).

Календарне планування складалося за режимними моментами з урахуванням освітніх ліній розвитку. В освітньому процесі пріоритет надавався підгруповим, індивідуально-підгруповим, індивідуальним формам організації освітнього процесу. Фронтальні заняття базувалися на інтегрованих, комплексних, сюжетно-динамічних заняттях. Проведення міні-занять давало змогу враховувати вподобання кожної дитини, вивільняти час для самостійного пізнання, дослідження, дозування інформації.

Музичний керівник план роботи складала окремо для кожної вікової групи, узгоджуючи їх з планами роботи вихователів.

У навчальному закладі створені належні умови для організації музично-естетичного виховання та здійснення гармонійного різnobічного музичного розвитку дітей. Музичний керівник Копа С.В. підвищує педагогічну майстерність, поглиблено працюючи над проблемою «Розкриття творчих здібностей дітей дошкільного віку засобами музично-театралізованої діяльності

Для успішного становлення особистості, забезпечення гармонійних відносин між дитиною та навколошнім світом, сприяння розвитку світосприйняття, педагоги продовжували працювати над створенням розвивального предметного середовища, у якому дитина активно діє, спілкується, отримує знання, розвиває свої уміння, навички. Протягом року в усіх вікових групах оновлювались, доповнювались, створювались тематичні осередки для певного виду діяльності дітей таким чином, щоб діти могли обрати вид діяльності та спосіб її реалізації – ігровий, книжковий, мистецький, будівельний тощо. В усіх вікових групах тематичні осередки насичені як відносно малими предметами та іграшками, так і різними модулями, предметами-замісниками. Простір групової кімнати використовувався так, щоб діти мали можливість займатись певними видами діяльності за власним бажанням як невеличкими підгрупами, так і самостійно.

Оцінювання досягнень дітей упродовж року здійснювалось за оновленою технологією з використанням розробленого інструментарію (карток) відповідно до показників компетентності дитини за програмою «Дитина».

Проведення моніторингових досліджень дозволяє результативно організувати та здійснювати освітньо-виховний процес, стимулює особистісний розвиток дітей та творче зростання педагогів, дозволяє ефективно розподіляти ресурси закладу, впливає на підвищення його соціального статусу.

Чітко проведений моніторинг дає змогу виявити рівень практичної реалізації завдань Базового компонента дошкільної освіти й отримати об'єктивну інформацію про якість організації освітнього процесу у дошкільному навчальному закладі, прогнозувати шляхи його поліпшення, дослідити рівень засвоєння дітьми різного віку програмового матеріалу.

Оцінювання результатів навчально-виховного процесу здійснювалось педагогами закладу двічі на рік (вересень, травень) за показниками, що використовуються при проведенні державної атестації навчальних закладів.

Оцінка досягнень проводилась за наступними рівнями:

- **високий рівень** – В: дитина самостійно вирішує запропоноване проблемне завдання своєї вікової групи;
- **достатній рівень** – Д: дитина розуміє запитання та з незначною допомогою (за навідними запитаннями) знаходить відповідь або рішення;
- **середній рівень** – С: дитина не може самостійно дати відповідь на запитання і відповідає зі значною допомогою вихователя;
- **низький рівень** – Н (критичний): дитина не розуміє суті завдання, а тому не може його виконати.

Отримані результати дають змогу визначити, які з пройдених тем багато дітей засвоїли недостатньо, а тому важливим є посилення роботи з відповідної теми, перегляд запланованих форм та методів роботи тощо.

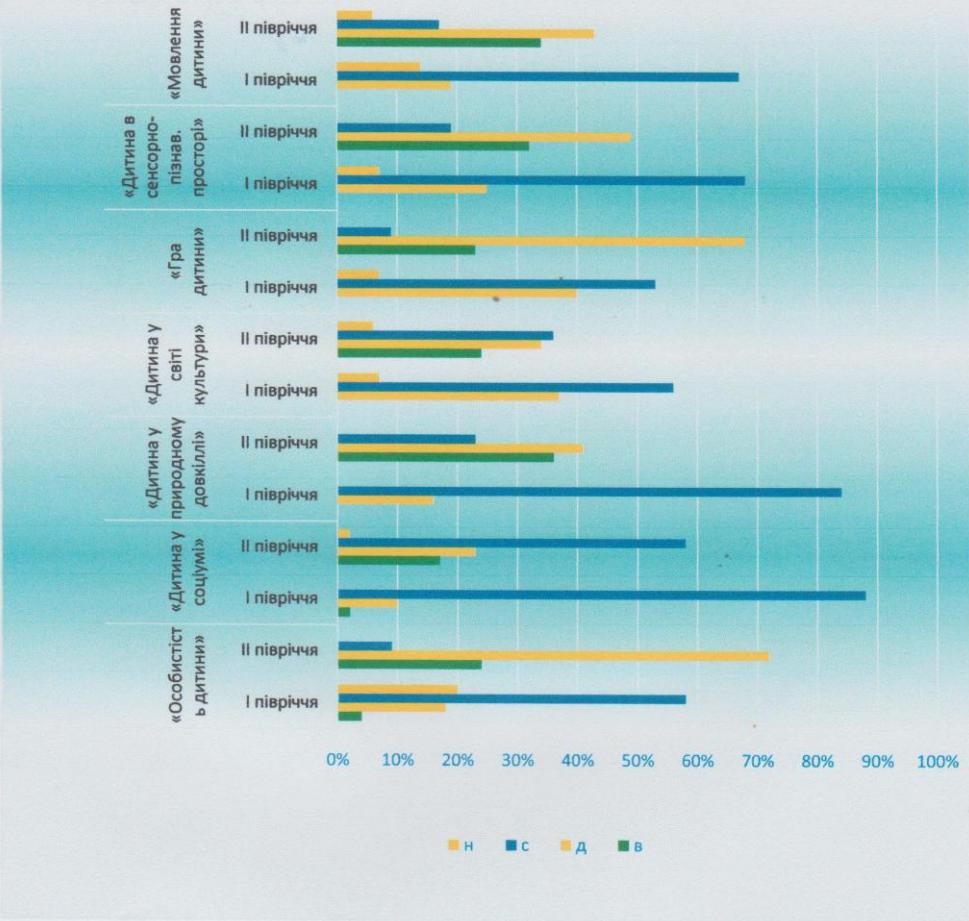
Результати рівнів засвоєння програмового матеріалу з дітьми всіх вікових груп узагальнені в діаграмах, експертами зроблені відповідні висновки та рекомендації до кожної із них.

**РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ДІТЕЙ ЧЕТВЕРТОГО РОКУ ЖИТТЯ**
(молодша група)

Зведенна таблиця рівня досягнень за 2017/2018 навчальний рік

ОСВІТНІ ЛІНИЙ		PІВНІ	В	Д	С	Н
		I півріччя	4%	18%	58%	20%
«Особистість дитини»	I півріччя	24%	72%	9%	0%	
	II півріччя	2%	10%	88%	0%	
«Дитина у соціумі»	I півріччя	17%	23%	58%	2%	
	II півріччя	0%	16%	84%	0%	
«Дитина у природному довкіллі»	I півріччя	36%	41%	23%	0%	
	II півріччя	0%	37%	56%	7%	
«Дитина у світі культури»	I півріччя	24%	34%	36%	6%	
	II півріччя	0%	40%	53%	7%	
«Гра дитини»	I півріччя	23%	68%	9%	0%	
	II півріччя	0%	25%	68%	7%	
«Дитина в сенсорно-пізнав. просторі»	I півріччя	32%	49%	19%	0%	
	II півріччя	0%	19%	67%	14%	
«Мовлення дитини»	I півріччя	34%	43%	17%	6%	
	II півріччя	0%	25%	68%	7%	

**Зведені діаграми показників за 2017/2018 навчальний рік
I та II півріччя**

Отже, аналізуючи узагальнені результати обстеження дітей четвертого року життя, можна зробити висновок, що на кінець 2017/2018 навчального року, у порівнянні з минулим навчальним роком, відсоток дітей у яких проявляються показники компетентності з різних видів життєдіяльності на високому рівні значно зменшився, переважна більшість показників на достатньому та середньому рівнях, разом з тим майже немає дітей, показники яких залишаються на низькому рівні. Серед можливих причин саме таких результатів можна відмітити:

- період адаптації дітей групи та їхню низьку відвідуваність;

Позитивну динаміку можна спостерігати за наступними освітніми лініями:

- «Дитина у світі культури» (+1%).

Продуктивною роботу вихователів можна також вважати з таких ліній розвитку, як «Мовлення дитини», «Дитина в природному довкіллі» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», де показники високого рівня значно збільшилися у порівняння з першим півріччям поточного навчального року

Отже, підводячи підсумки роботи вихователя молодшої групи (Кущинської Л.М.), можна зауважити, що потребує активізації не лише робота з дітьми за такими освітніми лініями розвитку, як «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Гра дитини», а й консультативна та методична робота з вихователями.

З огляду на те, що робота вихователя з освітньої лінії **«Особистість дитини»** за Базовим компонентом дошкільної освіти передбачає комплексний підхід до формування дитячої особистості, позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності, виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, сформованості основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життедіяльності, формування базових якостей особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоставлення та самооцінка.

РЕКОМЕНДОВАНО:

- Розробити валеологічну модель дня з виконанням усіх форм фізкультурно-оздоровчої роботи;
- Активно використовувати таку форму роботи як музикотерапія у вигляді класичних та популярних творів, яка сприяє емоційному піднесенню, покращує настрій дітей.

Робота вихователя за освітньою лінією «Дитина в соціумі» має на меті формування у дітей навичок взаємодії з оточуючими, навичок соціально-визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим, адже, взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства, тому

РЕКОМЕНДОВАНО:

- Приділити особливу увагу організації та проведенню сюжетно-рольових та режисерських ігор «Сім'я», «Дитячий садок», «Магазин», «Школа», «Лікарня», тощо. Саме в таких іграх діти отримують дієві уроки взаємодії з оточуючими;

- Широко використовувати казкотерапію яка спрямована на формування особистісних моральних якостей дошкільників, долання сором'язливості, невпевненості в собі, усвідомлення власного «Я» та можливості самовираження, зняття нервового напруження, зміцнення віри у себе та власні можливості.

- Створити оптимальні умови для організації трудової діяльності, під час якої вихованці вчаться самостійно домовлятися, розподіляти обов'язки та виконувати суспільно корисну справу.

Освітня лінія «Гра дитини» має на меті розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігрівій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому.

РЕКОМЕНДОВАНО:

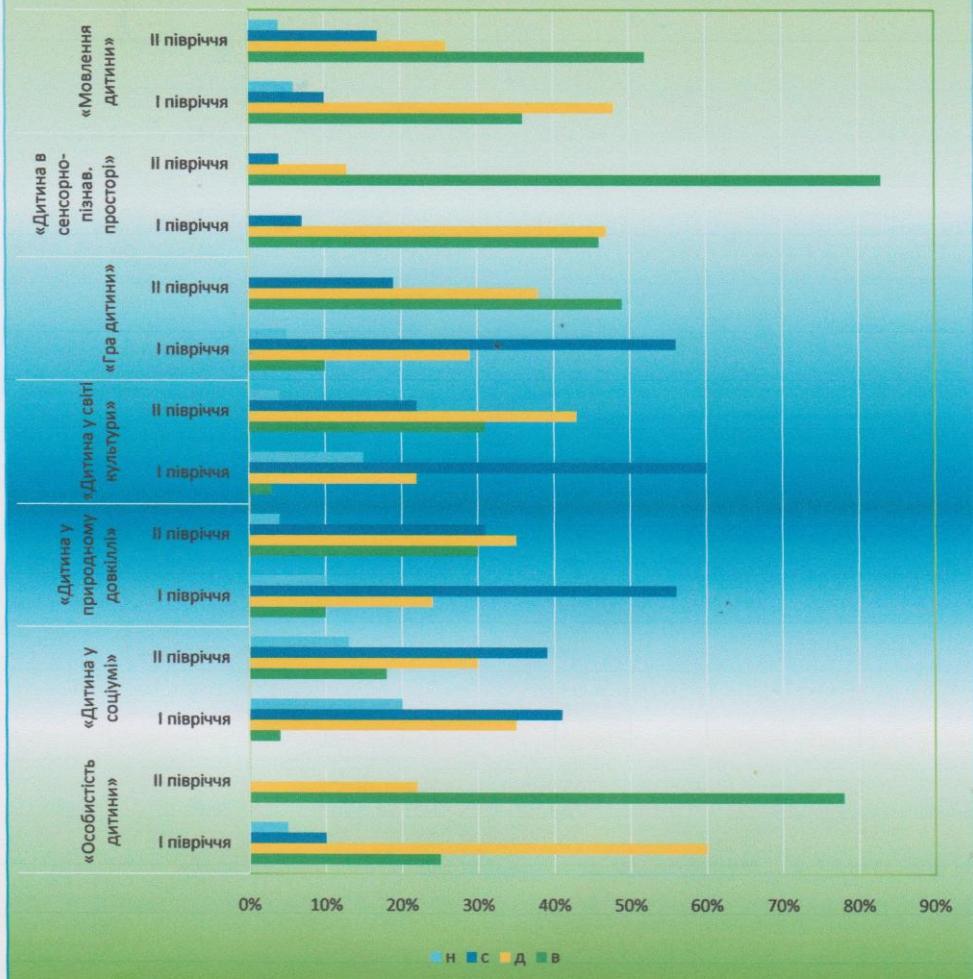
- Поповнити предметно-розвивальне середовище усіма видами іграшок (розвивальні, дидактичні, предметні) у відповідності до Типового переліку обов'язкового обладнання, навчально-наочних посібників та іграшок дошкільного навчального закладу, затвердженого наказом МОН України від 11. 09. 2002 р. № 509.

**РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ДІТЕЙ П'ЯТОГО РОКУ ЖИТТЯ**
(середня група)

Зведені таблиця рівня досягнень за 2017/2018 навчальний рік

ОСВІТНІ ЛІНІЇ		РІВНІ	В	Д	С	Н
		I півріччя	25%	60%	10%	5%
«Особистість дитини»	I півріччя	25%	60%	10%	5%	
	II півріччя	78%	22%	0%	0%	
«Дитина у соціумі»	I півріччя	4%	35%	41%	20%	
	II півріччя	18%	30%	39%	13%	
«Дитина у природному довкіллі»	I півріччя	10%	24%	56%	10%	
	II півріччя	30%	35%	31%	4%	
«Дитина у світі культури»	I півріччя	3%	22%	60%	15%	
	II півріччя	31%	43%	22%	4%	
«Гра дитини»	I півріччя	10%	29%	56%	5%	
	II півріччя	49%	38%	19%	0%	
«Дитина в сенсорно-пізнав. просторі»	I півріччя	46%	47%	7%	0%	
	II півріччя	83%	13%	4%	0%	
«Мовлення дитини»	I півріччя	36%	48%	10%	6%	
	II півріччя	52%	26%	17%	4%	

**Зведені діаграми показників за 2017/2018 навчальний рік
I та II півріччя**

Аналізуючи узагальнені результати обстеження дітей п'ятого року життя, можна відмітити, що на кінець 2017/2018 навчального року збільшився відсоток дітей, у яких проявляються показники компетентності з різних видів життєдіяльності на високому рівні, але залишається відсоток дітей у яких ці показники на низькому рівні. Високі показники динаміки можна спостерігати за наступними освітніми лініями:

- «Особистість дитини» (+53%);
- «Гра дитини» (+39%);
- «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» (+37%).

Потребує активізації робота над формуванням компетенцій з освітньої лінії «Дитина у соціумі» (+14%) та «Мовлення дитини» (+16%).

Реалізація освітньої лінії **«Мовлення дитини»** має на меті розвиток в дошкільників культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Для цього необхідно створити такі педагогічні умови які б передбачали:

- Занурення дітей у мовленнєво-ігрову звуконаслідувальну діяльність;
- Збагачення і активізація словника дітей усіма частинами мови в процесі режимних моментів, побутових ситуацій та різних видах діяльності;
- Активізацію діалогічної форми спілкування між однолітками;
- Своєчасну корекцію звуковимови дітей, заміна дитячих словотворчих форм нормативними словами;
- Залучення дітей до складання розповідей (із власного досвіду, за результатами спостережень, за сюжетною ігровою обстановкою).

РЕКОМЕНДОВАНО:

- Активізувати роботу з батьками щодо розвитку зв'язного мовлення дітей та необхідності правильної звуковимови.
- Поповнити методичні доробки вихователів новими сюжетними картинами, ілюстраціями до відомих творів, дидактичними іграми мовленнєвого змісту.
- Проводити різні типи мовленнєвих занять: комплексні, інтегровані, комбіновані тощо.
- Учити дітей інсценізувати тексти українських народних казок («Дід та баба», «Ріпка») із використанням декорацій, атрибутів, костюмів, у музичному супроводі.

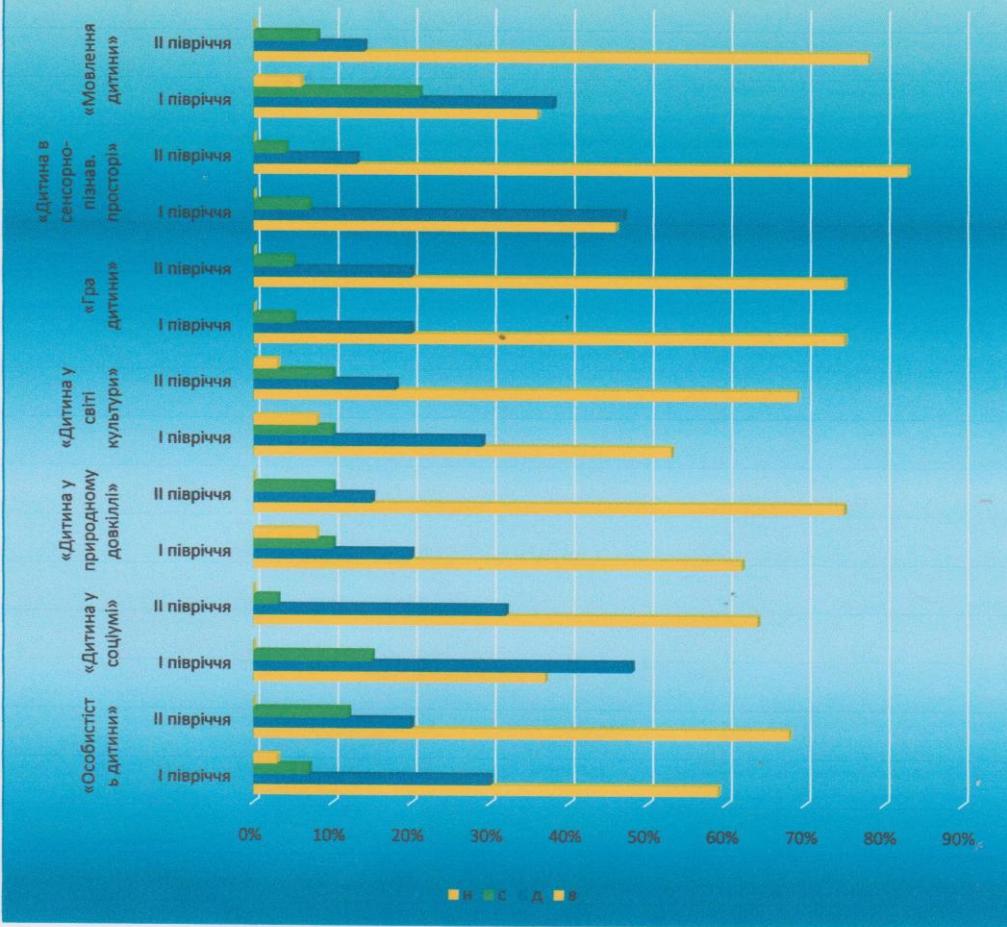
**РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ДІТЕЙ ШОСТОГО РОКУ ЖИТТЯ**

(старша група)

Зведенна таблиця рівня досягнень за 2017/2018 навчальний рік

ОСВІТНІ ЛІНІЇ	РІВНІ		B	D	C	H
	I півріччя	II півріччя				
«Особистість дитини»	I півріччя	59%	30%	7%	3%	
	II півріччя	68%	20%	12%	0%	
«Дитина у соціумі»	I півріччя	37%	48%	15%	0%	
	II півріччя	64%	32%	3%	0%	
«Дитина у природному довкіллі»	I півріччя	62%	20%	10%	8%	
	II півріччя	75%	15%	10%	0%	
«Дитина у світі культури»	I півріччя	53%	29%	10%	8%	
	II півріччя	69%	18%	10%	3%	
«Гра дитини»	I півріччя	75%	20%	5%	0%	
	II півріччя	75%	20%	5%	0%	
«Дитина в сенсорно-пізнав. просторі»	I півріччя	46%	47%	7%	0%	
	II півріччя	83%	13%	4%	0%	
«Мовлення дитини»	I півріччя	36%	38%	21%	6%	
	II півріччя	78%	14%	8%	0%	

Зведені діаграми рівня досягнень за 2017/2018 навчальний рік
I та II півріччя

Аналізуючи узагальнені результати обстеження дітей шостого року життя, можна зробити висновок, що на кінець 2017/2018 навчального року, у порівнянні з минулим навчальним роком, збільшився відсоток дітей у яких проявляються показники компетентності з різних видів життєдіяльності на високому та достатньому рівнях.

Позитивну динаміку можна спостерігати за наступними освітніми лініями:

- «Мовлення дитини» (+42%);
- «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» (+37%).

Проте, слід більше уваги приділяти формуванню компетенцій з освітніх ліній «Дитина в світі культури» (+7%) та «Особистість дитини», динаміка якої має найнижчий показник (-7%).

Організовуючи навчальну діяльність з дітьми шостого року, педагогам слід систематично використовувати завдання творчого, експериментально-дослідницького, проблемно-пошукового характеру, планувати тематику занять таким чином, щоб вона була максимально пов'язана з реальним життям і близькою до дітей проблематикою, сприяти розвитку їхньої самостійності, творчому ставленню до життя, створювати умови, які спонукають дітей до пізнання оточуючого світу, самопізнання, роздумів, міркувань, творчості, розвитку дієвого та свідомого ставлення до оточуючого світу, що сукупно має ставати основою успішного формування життєвої компетентності дитини.

Освітня лінія «Дитина у світі культури» передбачає формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці.

Отже, вихователям слід створити розвивальне середовищем яке б впливало на пізнавальну активність дітей на сприймання прекрасного, емоційний відгук, на красу навколошнього світу, на вміння помічати, бачити, чути й шанувати цю красу, формування бажання та вміння відтворювати її різними мистецькими засобами.

РЕКОМЕНДОВАНО:

- Наповнити відповідні куточки незвичними предметами для творчості.
- Облаштувати куточок театралізованої діяльності, виготовити різні види театрів: «Тіньовий театр», «Театр на ложках», театр «Кругле личко», тощо.

У 2017/2018н.р. у порівнянні з минулим 2016/2017 н.р. були особливо успішними показники з таких освітніх ліній «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини», «Дитина в природньому довкіллі».

Проте, потребує активізації робота над такими лініями розвитку «Особистість дитини», «Дитина в світі культури», «Дитина в соціумі».

Надалі важливо підтримувати інтерес до ознайомлення з навколишнім, набуття нових знань, вражень, підтримку дитячої ініціативи, пізнавальної активності, експериментування.

Також потребує вдосконалення система роботи з молодими фахівцями, щодо роботи над формуванням освітніх компетентностей дітей, тому важливо,

- провести серію консультацій для молодих фахівців щодо формування компетентностей дітей за освітніми лініями розвитку;
- активізувати контрольно-аналітичну діяльність, щодо роботи вихователів та їхньою самоосвітою;
- провести консультацію щодо проведення моніторингових досліджень.